

Regeling richtlijnen kasmutaties

DE MINISTER VAN FINANCIEN

Overwegende dat het wenselijk is richtlijnen te geven voor het opstellen van de gecorrigeerde departementale saldibalans;

Gelet op artikel 33, eerste lid, aanhef en onder a, van de Comptabiliteitswet (na de vijfde wijziging; kamerstukken 21.471);

BESLUIT

Artikel 1

1. De richtlijnen voor het opstellen van de gecorrigeerde departementale saldibalans worden vastgesteld als is aangegeven in de bijlage bij deze regeling.
2. De minister van Financiën kan in bijzondere gevallen schriftelijk goedkeuring verlenen van de in de bijlage bij deze regeling gegeven richtlijnen af te wijken.
3. De Handleiding kasmutaties dd. 21 december 1983, kenmerk 483-4139 wordt ingetrokken.

Artikel 2

1. Deze regeling kan worden aangehaald als: Regeling richtlijnen kasmutaties.
2. Zij wordt openbaar gemaakt door publicatie in het Handboek Financiële Informatie en Administratie Rijksoverheid (HAFIR).
3. Zij is voor het eerst van toepassing voor het begrotingsjaar 1992.
4. Indien het bij Koninklijke boodschap van 6 maart 1990 ingediende voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen van de Comptabiliteitswet inzake de Algemene Rekenkamer (vijfde wijziging Comptabiliteitswet; kamerstuk 21.471), tot wet wordt verheven en in werking treedt, treedt deze regeling op hetzelfde tijdstip in werking.

Den Haag, 30 maart 1992.

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

W. Kok

Richtlijnen kasmutaties

0. Begripsbepaling

In deze richtlijnen wordt verstaan onder:

Kasmutaties:	de kasuitgaven, respectievelijk de kasontvangsten in een bepaalde maand, die berekend worden op basis van het verschil tussen de gerealiseerde kasuitgaven respectievelijk de gerealiseerde kasontvangsten, zoals vermeld in twee opeenvolgende door de departementen opgestelde (eventueel door de afdeling Rijkshoofdboekhouding aangepaste) gecorrigeerde saldibalansen.
Saldibalans:	een financiële staat, die in evenwicht is, doordat de door Financiën beschikbaar gestelde gelden en de door het departement zelf geïnde gelden (middelen) te samen in grootte gelijk zijn aan de bestedingen van deze gelden en de nog aanwezige kasgelden.
Gecorrigeerde Saldibalans:	een saldibalans waarin tevens zijn verwerkt de mutaties in de volgende maand, die betrekking hebben op de verslagmaand.
Betalingsoverloop:	het totaal van de vóór balansdatum ten laste van de begroting geboekte betalingsopdrachten, waarvan de uitvoering ten laste van een bankrekening plaats heeft na balansdatum.
Maandstaat:	een aantal samenhangende overzichten / gegevens per begrotingshoofdstuk van de stand van de begrotingsuitvoering tot en met de verslagmaand over verplichtingen, uitgaven en ontvangsten per begrotingsartikel. Dit betreft zowel realisatiecijfers als voorstellen voor begrotingswijzigingen en wijzigingen van meerjarenramingen dan wel het opstellen van van een nieuwe begroting.

1. Inleiding

De departementale begrotingsadministratie is een bron, waaraan de informatie over de begrotingsuitvoering wordt ontleend. Deze informatie is belangrijk voor de beherende minister, de minister van Financiën, de Staten-Generaal en de Algemene Rekenkamer. Aan de hand van deze informatie is ieder van hen vanuit de eigen specifieke verantwoordelijkheden in staat beslissingen te nemen in het kader van de begrotingsuitvoering. In de *Regeling Departementale Begrotingsadministratie* is de algemene informatie vastgelegd, die aan de begrotingsadministratie moet kunnen worden ontleend, en is de jaarlijkse en maandelijkse informatievoorziening door de departementen aan het ministerie van Financiën en de Algemene Rekenkamer beschreven.

De informatie over de realisaties in de begrotingsuitvoering wordt maandelijks door de departementen aan het ministerie van Financiën ter beschikking gesteld in de vorm van de maandstaat en de gecorrigeerde saldibalans. Daarnaast informeren de departementen het ministerie van Financiën maandelijks door middel van de prognoses voor de eerstkomende vier maanden over de te verwachte begrotingsuitvoering.

In de *Regeling Departementale Begrotingsadministratie* (RDB) zijn regels gegeven met betrekking tot de opstelling van de maandstaat en de departementale saldibalans. Bij het opstellen van de prognoses van uitgaven en ontvangsten voor de eerstkomende vier maanden dienen de departementen de voorschriften van de *Richtlijnen Kasbegroting* in acht te nemen. De *Richtlijnen Kasmutaties* geven voorschriften voor het opstellen van de gecorrigeerde departementale saldibalans.

Met betrekking tot het opstellen van de departementale saldibalans is in de RDB voorgeschreven dat de totalen van de begrotingsuitgaven en - ontvangsten aan moeten sluiten bij die van de maandstaat. Daarnaast is in de RDB voorgeschreven, analoog aan hetgeen voor de maandstaat geldt, dat alle op de saldibalans ultimo verslagmaand voorkomende posten zo veel mogelijk moeten zijn bijgewerkt aan de hand van de werkelijke kasstanden per genoemde datum. Dit betekent dat, alvorens de saldibalans ultimo verslagmaand wordt opgesteld, de mutaties uit hoofde van de navolgende gebeurtenissen in de departementale begrotingsadministratie moeten zijn verwerkt:

- de afwikkeling van dealdi op de tussenrekeningen, zoals die ultimo verslagmaand in de administratie voorkomen;
- de op de verslagmaand betrekking hebbende verantwoordingen van rekenplichtigen;
- de ultimo verslagmaand nog te boeken afrekeningen van banken en rekening-courant-afschriften Rbh inzake mutaties over de verslagmaand.

Aan dit voorschrift ligt de gedachte ten grondslag van een vrijwel geheel geautomatiseerde administratie en verslaglegging. Door de boekingen van de hiervoor genoemde gebeurtenissen te antedateren is het voor het geautomatiseerde administratieve systeem mogelijk bij de vervaardiging van de saldibalans ultimo verslagmaand deze gebeurtenissen in de boekstanden per die datum mee te nemen.

Afgezien van het feit dat het op dit moment nog niet bij alle departementen mogelijk is een saldibalans volledig geautomatiseerd te vervaardigen, is het ook uit een oogpunt van administratieve doelmatigheid niet gewenst verwerkingen door te voeren uitsluitend ten behoeve van de samenstelling van de saldibalans. Het is bijvoorbeeld ondoelmatig om de saldi op tussenrekeningen, die bij het opstellen van de saldibalans nog niet zijn afgewikkeld uitsluitend voor dit doel eventueel door middel van schattingen, etc. in de begrotingsadministratie te corrigeren. Deze correcties moeten dan, nadat de saldibalans is samengesteld, in de begrotingsadministratie weer ongedaan worden gemaakt, teneinde het mogelijk te maken op een later tijdstip de werkelijke realisaties van de afwikkeling van de saldi op tussenrekeningen in deze administratie op een correcte en een betrouwbare wijze vast te kunnen leggen.

Bij de informatievoorziening aan het ministerie van Financiën moeten dergelijke correcties wel worden betrokken, maar dan door middel van "handmatige", als waren het voorafgaande journaalposten. In dit kader wordt dan ook gesproken van de zgn. "*gecorrigeerde*" saldibalans. Het standaard-model van de gecorrigeerde departementale saldibalans is in bijlage 1 opgenomen.

Vanuit de maandstaat kan de aansluiting worden gemaakt met de gecorrigeerde saldibalans door in de eerste plaats de overeenstemming te constateren van de ongecorrigeerde totalen van de begrotingsuitgaven en -ontvangsten uit de gecorrigeerde departementale saldibalans met de overeenkomstige totalen van de maandstaat en door vervolgens de totalen van de begrotingsuitgaven en -ontvangsten van de maandstaat te vermeerderen met de respectievelijke totaal-bedragen van de rubrieken "begrotingsuitgaven" en de "begrotingsontvangsten" uit de kolom *correcties* van de gecorrigeerde saldibalans. Door het voorschrift bij de gecorrigeerde saldibalans voor de rubrieken "begrotingsuitgaven" en "begrotingsontvangsten" tevens een specificatie per afzonderlijk artikel van de begroting van de zgn. "correcties" op te nemen, kan ook op artikel-niveau de aansluiting tussen de maandstaat en de gecorrigeerde saldibalans tot stand worden gebracht. Het model ten behoeve van deze specificatie is in bijlage 1a weergegeven.

Tezamen met de informatie over de begrotingsuitvoering, die in de Centrale Administratie van 's Rijks schatkist bij het ministerie van Financiën is vastgelegd, geven de gegevens van de gecorrigeerde saldibalansen een inzicht in onder meer de ontwikkeling van het financieringssaldo van het Rijk. De inzichten, die resulteren uit de samenvoeging van beide informatie-stromen, worden door middel van overzichten aan interne en externe betrokkenen bij het beleid ten aanzien van de begrotingsuitvoering ter beschikking gesteld. De interne overzichten van het ministerie van Financiën vormen de basis voor de maandelijkse rapportage aan de minister van Financiën over de ontwikkeling van het begrotingsbeeld. De externe overzichten worden, toegespitst op de specifieke behoeften, aan de Nederlandsche Bank, aan het Centraal Planbureau en aan het Centraal Bureau voor de Statistiek ter beschikking gesteld. Van deze laatste categorie overzichten wordt die met betrekking tot de stand van 's Rijks kas en die met betrekking tot de standen van de kasuitgaven en -ontvangsten van het Rijk in de Staatscourant gepubliceerd.

De gegevens uit de gecorrigeerde departementale saldibalansen worden naast die van de maandstaat ook gebruikt bij de voorbereiding van budgettaire nota's aan de Staten-Generaal. Voor het opstellen van de Voorlopige Rekening zijn de gegevens uit de gecorrigeerde saldibalans per 31 december maatgevend. Voor de samenstelling van de Staatsbalans dienen de gegevens uit de gecorrigeerde saldibalans ultimo het jaar eveneens als uitgangspunt. Het is dus van groot belang dat het ministerie van Financiën met betrekking tot de departementale begrotingsuitvoering over correcte en betrouwbare informatie kan beschikken. De Richtlijnen Kasmutaties leveren daartoe een bijdrage.

2. Richtlijnen voor de opstelling van de gecorrigeerde saldibalans

2.1. Algemeen

In de gecorrigeerde saldibalans, zoals die maandelijks door de departementen bij de afdeling Rijkshoofdboekhouding van het ministerie van Financiën wordt ingeleverd, worden de werkelijke standen van de liquide middelen, van de intra-comptabele vorderingen en schulden en van de begrotingsuitgaven en -ontvangsten ultimo de verslagmaand opgenomen. Dit betekent dat in alle op "de gecorrigeerde departementale saldibalans ultimo de verslagmaand"

opgenomen posten tot uitdrukking dient te worden gebracht hetgeen in de verslagmaand "in de kas" is gerealiseerd.

De vanuit de begrotingsadministratie opgestelde saldibalans wordt in dit kader op onderdelen gecorrigeerd voor bijvoorbeeld de uit de administratie van de Rhb en de eigen administratie van het departement blijvende betalingsoverloop. De journaalposten, die naar aanleiding van de correcties gemaakt dienen te worden en die uit het oogpunt van doelmatigheid niet in de begrotingsadministratie worden vastgelegd, worden als aanvulling op de - reeds door het administratieve systeem voortgebrachte - saldibalans, handmatig verwerkt en in de kolom "correcties" van het in bijlage 1 opgenomen model van de gecorrigeerde saldibalans ultimo verslagmaand vermeld.

Daarnaast kan het voorkomen dat in het kader van het opstellen van de gecorrigeerde saldibalans aanvullende journaalposten moeten worden gemaakt. Deze gebeurtenissen dienen conform de RDB ten behoeve van het opstellen van de maandstaat en de departementale saldibalans reeds zoveel mogelijk in de begrotingsadministratie te zijn verwerkt. Om de redenen genoemd in de inleiding zal de verwerking ervan in de begrotingsadministratie veelal niet hebben plaatsgevonden. Het betreft hier de volgende gebeurtenissen:

- de afwikkeling van de saldi op de tussenrekeningen, zoals die ultimo verslagmaand in de administratie voorkomen;
- de op de verslagmaand betrekking hebbende van rekenplichtigen ontvangen verantwoordingen;
- de ultimo verslagmaand nog te boeken afrekeningen van banken en rekening-courant-afschriften Rhb inzake mutaties over de verslagmaand.

In de navolgende paragrafen wordt ingegaan op de specifieke richtlijnen, zoals die ten aanzien van de afzonderlijke rubrieken van de gecorrigeerde saldibalans dienen te worden gevolgd. Bij enkele van deze rubrieken wordt kort ingegaan op de correcties, die in de gecorrigeerde saldibalans uit hoofde van bovenstaande gebeurtenissen dienen te worden aangebracht.

2.2. Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar

Bij het voeren van de financiële administratie moet volgens de Comptabiliteitswet het universaliteits-beginsel worden toegepast. Dit beginsel behelst het boeken van iedere uitgave en ontvangst *binnen begrotingsverband* en het *bruto-boeken* van iedere uitgave en ontvangst. Het z.g. boeken in mindering van bezwaar (het gesaldeerd boeken van uitgaven en ontvangsten) is alleen bij wijze uitzondering en overeenkomstig het bepaalde in artikel 23, lid 4, van de Comptabiliteitswet toegestaan. De zgn. "*bijdrage-constructie*" waarbij in een begrotingshoofdstuk ten aanzien van een bepaald uitgaven-artikel is aangegeven dat een deel van het geraamde totaal-bedrag van dit artikel voor rekening zal komen van een ander, met name genoemd begrotingshoofdstuk, valt niet onder de in artikel 23, lid 4, van de Comptabiliteitswet genoemde uitzonderingen.

Indien onder de rubriek "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" uitgaven zijn opgenomen die voor rekening van een ander departement zijn gedaan en waarvan de verrekening met dat andere departement nog niet heeft plaatsgevonden, worden hiervoor op de (reeds aangemaakte) saldibalans correctie-journaalposten opgenomen.

Uitgaande van het algemene principe van *bruto-boeken* wordt, vooruitlopend op de terugontvangst van de reeds gedane uitgave ten behoeve van een ander departement, de rubriek "*Begrotingsontvangsten lopend kalenderjaar*" voor het desbetreffende bedrag (voorlopig) gecrediteerd onder gelijktijdige debitering van de rubriek "*Andere ministeries*". In een toelichting op deze rubriek worden het bedrag en een (korte) omschrijving van de uitgave alsmede de naam van het departement, waarmee (binnen het lopende kalenderjaar) deze uitgave verrekend gaat worden, vermeld.

Indien vaststaat dat de verrekening met een ander departement van een eerder gedane uitgave ten behoeve van dat departement niet in het lopende kalenderjaar plaats zal vinden, dan worden de hiervoor beschreven correctie-journaalposten niet op de gecorrigeerde saldibalans opgenomen. In het algemeen zal dit het geval zijn bij de opstelling van de gecorrigeerde saldibalans ultimo december.

2.3. Begrotingsontvangsten lopend kalenderjaar

In de saldibalans ultimo verslagmaand, die is opgesteld vanuit de departementale begrotingsadministratie, kunnen onder de rubriek "*Begrotingsontvangsten lopend kalenderjaar*" ontvangsten ten behoeve van een ander departement zijn opgenomen en waarvan de verrekening met dat andere departement nog niet heeft plaatsgevonden. Uit hoofde van vorenbedoelde verrekening dient op de (reeds aangemaakte) saldibalans een correctie-journaalpost te worden opgenomen.

Uitgaande van het algemene principe van *bruto-boeken* wordt vooruitlopend op de uiteindelijke verrekening met het andere departement van het voor rekening van dat departement ontvangen bedrag het totaal van de rubriek "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" vermeerderd en het totaal van de rubriek "*Andere ministeries*" verminderd met het desbetreffende bedrag.

In een toelichting op de rubriek "*Andere ministeries*" worden het bedrag en een (korte) omschrijving van iedere ontvangst alsmede de naam van het departement waarmee (in het lopende kalenderjaar) deze ontvangst verrekend gaat worden, vermeld.

Indien de verrekening met het andere departement van de ontvangst voor rekening van dat departement niet in het lopende kalenderjaar plaats zal vinden, dan wordt de correctie-boeking ten gunste van de rubriek "*Andere ministeries*" niet gemaakt. In het algemeen zal dit het geval zijn bij de opstelling van de gecorrigeerde saldbalans ultimo december.

2.4. Rekening-courant met Rhb en Te verrekenen met Rhb

In de navolgende sub-paragrafen worden de richtlijnen ten aanzien van twee rubrieken van de gecorrigeerde saldbalans behandeld, die voor wat betreft de behandeling in het kader van de opstelling van die balans een samenhang vertonen. Het onderscheid in de behandeling van deze twee rubrieken wordt in de afsluitende sub-paragraaf door middel van een cijfervoorbeeld inzichtelijk gemaakt.

2.4.1. Rekening-courant met Rhb.

Binnen 5 werkdagen na afloop van een maand verstrekt de Rhb aan de departementen een opgave inzake de stand van de rekening-courant van het desbetreffende departement in de Centrale Administratie van 's Rijks schatkist ultimo verslagmaand. In de gecorrigeerde saldbalans van een departement moet het saldo van de rekening-courant met de Rhb gelijk zijn aan het vermelde bedrag van deze opgave.

Ten behoeve van de voortgangscontrole inzake de uitvoering van de aan de Rhb verzonden betalingsopdrachten zal in het algemeen onder de grootboekrekening "*Rekening-courant met Rhb*" in de departementale begrotingsboekhouding een sub-grootboekrekening, bijvoorbeeld "*Naar Rhb verzonden betalingsopdrachten*" genoemd, zijn opgenomen. Het saldo van deze sub-rekening betreft het totaal-bedrag aan betalingsopdrachten, waarover van de Rhb nog geen informatie is ontvangen dat deze opdrachten in het saldo ultimo de verslagmaand van de rekening-courant van het departement bij de Rhb zijn verwerkt.

Zoals gesteld in paragraaf 2.1. wordt ervan uitgegaan dat het laatste op die maand betrekking hebbende, van de Rhb ontvangen, rekening-courant-overzicht in de departementale administratie is verwerkt. Ten behoeve van de samenstelling van de gecorrigeerde departementale saldbalans dient de sub-grootboekrekening "*Naar Rhb verzonden betalingsopdrachten*" voor het eventuele (credit-)saldo te worden gedebiteerd onder gelijktijdige creditering van de rubriek "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*". De verwerking bij de Rhb in de rekening-courant van deze betalingsopdrachten en de uitvoering ervan via één van de centrale schatkistrekeningen heeft dan in de volgende verslag-periode plaats.

In het geval de voorgenomen uitgave ten laste is gebracht van een rekening buiten het begrotingsverband, ook wel derdenrekening genoemd, dan dient de rubriek "*Derdenrekeningen*" te worden gecorrigeerd.

De sub-grootboekrekening "*Naar Rhb verzonden betalingsopdrachten*" dient niet verward te worden met de rubriek "*Te verrekenen met Rhb*". De sub-grootboekrekening is opgenomen in de administratie en wordt gedurende de verslagmaand voortdurend bijgewerkt terwijl de rubriek "*Te verrekenen met Rhb*" niet in de administratie is opgenomen en alleen een rol speelt bij het aanbrengen van correcties in het kader van het samenstellen van de gecorrigeerde saldbalans.

2.4.2. Te verrekenen met Rhb

De Rhb verstrekt binnen 5 werkdagen na afloop van een maand een opgave aan de departementen van onder meer de overlopende betalingsopdrachten. Dit zijn betalingsopdrachten, die wel in de rekening-courant met de Rhb door middel van een afboeking op de onder 2.4.1. bedoelde sub-rekening zijn verwerkt, maar die in de verslagperiode nog niet ten laste van één van de centrale schatkistrekeningen zijn uitgevoerd. De uitgave ten laste van de begroting is dus feitelijk nog niet "in de kas" gerealiseerd. Naast de overlopende betalingsopdrachten worden in deze opgave ook eventuele andere nog per het

einde van de verslagmaand te verrekenen uitgaven en/of ontvangsten opgenomen. Het totaal van de in deze opgave opgenomen bedragen aan overlopende posten moet in de gecorrigeerde saldibalans onder de rubriek *"Te verrekenen met Rhb"* worden opgenomen.

De reeds vanuit de begrotingsadministratie opgestelde saldibalans dient door het desbetreffende departement uit hoofde van de zogenoemde "betalingsoverloop" gecorrigeerd te worden. In het algemeen heeft de correctie-journaalpost naast de rubriek *"Te verrekenen met Rhb"* betrekking op de rubriek *"Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar"*. De rubriek *"Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar"* wordt ontlast (gecrediteerd) voor de overlopende betalingsopdrachten, onder gelijktijdige belasting (debitering) van de rubriek *"Te verrekenen met Rhb"*. Er ontstaat immers een vordering op de Rhb omdat de hierbedoelde betaalopdrachten reeds gecrediteerd zijn op de rekening-courant met de Rhb terwijl ze in feite nog niet zijn uitgevoerd.

Ingeval de betalingsoverloop betrekking heeft op mutaties ten laste van rekeningen buiten het begrotingsverband worden de ten laste van de rubriek *"Te verrekenen met Rhb"* geboekte bedragen op de rubriek *"Derdenrekeningen"* gecorrigeerd.

De rubriek *"Te verrekenen met Rhb"* is ten opzichte van de rubrieken in de saldibalans, die in de departementale begrotingsadministratie zijn opgenomen, een toegevoegde rubriek. Dit betekent dat door middel van de maandelijke opgave van de Rhb onderdelen van (sub)grootboekrekeningen c.q. tussenrekeningen uit de departementale administratie (nadat deze ultimo de verslagmaand is afgesloten) naar deze rubriek worden overgeboekt. In de praktijk kan deze overboeking dan ook alleen in de kolom *"correcties"* van de bij de Rhb in te leveren gecorrigeerde saldibalans tot uitdrukking komen.

2.4.3. Een voorbeeld

- (1) Een ministerie zendt in een bepaalde maand voor EUR 1000 betalingsopdrachten aan de Rhb.
- (2) Van deze EUR 1000 ontvangt het ministerie van de Rhb door middel van het rekening-courant-overzicht de terugmelding dat in die maand EUR 800 in het saldo van de rekening-courant van het ministerie bij de Rhb is verwerkt.
- (3) Het restant van de aan de Rhb gezonden betalingsopdrachten ad EUR 200 is in die maand door de Rhb niet in bewerking genomen of nog niet ontvangen. Dit blijkt uit het saldo van de rekening-courant van het ministerie bij de Rhb. Van dit saldo doet de Rhb na afloop van de maand mededeling in het laatste rekening-courant-overzicht alsmede separaat door middel van een brief.
- (4) Nadat de administratie van Rhb over die maand is afgesloten doet de Rhb aan het ministerie mededeling dat EUR 100 wel in rekening-courant is verwerkt maar dat deze betalingsopdrachten nog niet bij DNB in bewerking zijn genomen.

De (voorafgaande) journaalposten, die naar aanleiding van voorenstaande gebeurtenissen in het kader van het opstellen van de gecorrigeerde saldibalans moeten worden gemaakt, luiden als volgt:

ad (1)	in de begrotingsadministratie wordt vastgelegd:		
	Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar	EUR 1000	
aan	Naar Rhb verzonden betalingsopdrachten		EUR 1000
ad (2)	in de begrotingsadministratie wordt vastgelegd:		
	Naar Rhb verzonden betalingsopdrachten	EUR 800	
aan	Rekening-courant met Rhb		EUR 800
ad (3)	op de saldibalans wordt gecorrigeerd door middel van de navolgende voorafgaande journaalpost:		
	Naar Rhb verzonden betalingsopdrachten	EUR 200	
aan	Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar		EUR 200
ad (4)	op de saldibalans wordt gecorrigeerd door middel van de navolgende voorafgaande journaalpost:		
	Te verrekenen met Rhb	EUR 100	
aan	Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar		EUR 100

Toelichting:

Op de begroting van uitgaven drukt over die bepaalde maand het bedrag van EUR 700 (= 1000 - 200 - 100). Dit is het bedrag dat op grond van de informatie van de Rhb (rekening-courant-overzicht en brief) "in de kas" is gerealiseerd.

De mutatie in het rekening-courant saldo met de Rhb is in die bepaalde maand EUR 800. Dit is op te maken uit de rekening- courant-overzichten die de Rhb met betrekking tot die maand aan het ministerie heeft gezonden. Indien alle mutaties in het saldo van de rekening-courant met de Rhb in de departementale begrotingsadministratie worden vastgelegd aan de hand van de rekening-courant-overzichten van de Rhb en indien de departementale begrotingsadministratie ten behoeve van het samenstellen van de maandstaat en de departementale saldibalans pas wordt afgesloten nadat het laatste op de verslagmaand betrekking hebbende rekening-courant-overzicht van de Rhb is verwerkt, dan komt het saldo van de rekening-courant met de Rhb in de departementale begrotingsadministratie overeen met de opgave van de Rhb.

2.5. Saldi departementale (post)bankrekeningen

De saldi van de departementale (post)bankrekeningen zullen veelal nihil bedragen. De aanvulling of de afroming van de departementale (post)bankrekeningen geschiedt dagelijks op initiatief van de desbetreffende banken respectievelijk ten laste c.q. ten gunste van de centrale schatkistrekening bij de Nederlandsche Bank.

Ten behoeve van de controle op de afwikkeling van de saldi en van de betalingsopdrachten komen in het algemeen in de departementale begrotingsadministratie onder bijvoorbeeld de grootboekrekening "Postbank" sub-grootboekrekeningen voor, zoals bijvoorbeeld "Naar Postbank verzonden betalingsopdrachten" en "Met Rhb te verrekenen saldi" (deze laatste uit hoofde van de aanvulling c.q. de afroming).

De sub-grootboekrekening "Met Rhb te verrekenen saldi" dient niet verward te worden met de rubriek "Te verrekenen met Rhb". De sub-grootboekrekening "Met Rhb te verrekenen saldi" is opgenomen in de administratie en wordt gedurende de verslagmaand voortdurend bijgewerkt terwijl de rubriek "Te verrekenen met Rhb", zoals hiervoor reeds is uiteengezet, niet in de administratie is opgenomen en alleen van belang is bij het aanbrengen van correcties in het kader van de samenstelling van de gecorrigeerde saldibalans.

Indien ultimo de verslagmaand de sub-rekening "Naar Postbank verzonden betalingsopdrachten" een saldo vertoont dient deze sub-grootboekrekening voor dit (credit-)saldo te worden gedebiteerd onder gelijktijdige creditering van de rubriek "Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar". De uitvoering van de desbetreffende betalingsopdrachten heeft immers in een volgende verslag-periode plaats.

Ook hier geldt dat de rubriek "Derdenrekeningen" gecorrigeerd dient te worden indien de uitgaven in eerste instantie ten laste van een rekening buiten begrotingsverband is gebracht.

Indien de sub-rekening "Met Rhb te verrekenen saldi" ultimo de verslagmaand echter een saldo vertoont, is sprake van een afwikkeling van uitgaand of inkomend betalingsverkeer via de zogenoemde "spoedcircuits". De financiële afrekening met 's Rijks schatkiest uit hoofde van dit betalingsverkeer (met spoed) heeft om administratief-technische redenen *één* werkdag later plaats. In dit geval de 1e werkdag van de volgende verslagmaand. Het kan dus voorkomen dat de departementale (post)bankrekeningen ultimo de maand een saldo hebben. In dat geval wordt zo'n saldo onder de rubriek "Saldi departementale (post)bankrekeningen" van de gecorrigeerde saldibalans ultimo verslagmaand opgenomen.

2.6. Derdenrekeningen

Uitgaven en ontvangsten kunnen in de gevallen, die in de Comptabiliteitswet (artikel 23, lid 2) zijn beschreven, op zogenoemde "rekeningen buiten het begrotingsverband" worden geboekt. Ten aanzien van deze uitgaven en ontvangsten bestaat de verwachting dat deze met een derde worden verrekend. Daarom worden deze rekeningen ook wel "derdenrekeningen" genoemd.

De uitgaven, waarvan een volledige of een gedeeltelijke verrekening met derden moet plaatsvinden, worden in het debet (vordering) op de derdenrekening verantwoord. De terugontvangen bedragen worden in het credit van deze rekening opgenomen. Indien op enig moment echter vaststaat dat deze uitgaven niet verrekend kunnen worden (met die derde), moeten deze uitgaven naar de begroting worden overgebracht.

Een voorbeeld van een derdenrekening is de rekening "ingehouden, te betalen loonheffing". Hierop wordt bij de uitbetaling aan de ambtenaren van het salaris de op dit salaris ingehouden loonbelasting en premies sociale verzekeringen (in het credit) geboekt. Bij de definitieve afdracht van deze inhouding aan de Rijksbelastingdienst (door middel van een verrekening via de Rhb) wordt deze derdenrekening gedebiteerd.

Ten behoeve van de samenstelling van de gecorrigeerde saldibalans ultimo de verslagmaand dient te worden nagegaan, hoe het in de departementale begrotingsadministratie voorkomende saldo van de derdenrekeningen is samengesteld. Na deze analyse kan in het algemeen de rubriek "*Derdenrekeningen*" in drie categorieën worden onderverdeeld, t.w.:

- a. rekeningen van vorderingen op en schulden aan andere ministeries;
- b. rekeningen, die niet voldoen aan de eisen, zoals die gesteld worden door de Comptabiliteitswet en de in aansluiting hierop opgestelde Aanwijzingsregeling boekingen buiten begrotingsverband 1991;
- c. rekeningen van vorderingen op en schulden aan derden.

Het saldo van de categorie a. dient van de rubriek "*Derdenrekeningen*" te worden afgeboekt. De overboeking heeft plaats ten laste respectievelijk ten gunste van de rubriek "*Andere ministeries*".

Met betrekking tot de rekeningen van categorie b. zullen maatregelen moeten worden getroffen om deze op te heffen door de saldi ten laste c.q. ten gunste van de begroting te boeken. Met andere woorden de saldi van de tot deze categorie behorende rekeningen worden overgeboekt naar de rubriek "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" en/of naar de rubriek "*Begrotingsontvangsten lopend kalenderjaar*".

Onder de rubriek "*Derdenrekeningen*" worden in de gecorrigeerde saldibalans ultimo verslagmaand ook opgenomen de vorderingen op en schulden aan de instellingen die niet tot de Rijksoverheid behoren, zoals gemeenten, provincies en staatsbedrijven.

2.7. Overige rekeningen

Voor het samenstellen van de gecorrigeerde departementale saldibalans ultimo de verslagmaand worden in dit verband de zgn. "*tussenrekeningen*" en "*sluitrekeningen*" tot de rubriek "*Overige rekeningen*" gerekend.

Op tussenrekeningen worden, teneinde de dagelijkse verwerking van uitgaven en ontvangsten niet onnodig op te houden uitgaven- en/of ontvangstenmutaties, *voorlopig* verantwoord. De meer algemene benaming van deze categorie rekeningen is veelal "*posten in onderzoek*". Periodiek dient het saldo van tussenrekeningen te worden geanalyseerd en naar de juiste bestemming te worden overgeboekt. Een moment voor zo'n analyse kan de samenstelling door een departement van de gecorrigeerde saldibalans ultimo verslagmaand zijn. In elk geval geldt met betrekking tot de samenstelling van de gecorrigeerde saldibalans ultimo verslagmaand, dat het saldo van de tussenrekeningen, als onderdeel van de rubriek "*Overige rekeningen*", nihil moet zijn. De overboeking ten laste c.q. ten gunste van deze rubriek kan in principe op alle (andere) samenstellende delen van de saldibalans betrekking hebben.

Onder de term sluitrekeningen wordt verstaan de rekening- courant-verhouding tussen de centrale administratie van het departement en de zelfstandige administraties van de onder het desbetreffende departement ressorterende rekenplichtigen. In het saldo van een sluitrekening zijn opgenomen de voor rekening van het departement betaalde en ontvangen bedragen, die door een rekenplichtige moeten worden verantwoord. Hiervoor is gesteld (paragraaf 2.1.), dat ervan uitgegaan wordt dat de verantwoordingen van de rekenplichtigen, inzake de verslagmaand, in de departementale begrotingsadministratie ultimo de verslagmaand zijn verwerkt, alvorens de saldibalans wordt opgesteld. Bij deze verwerking worden de door de rekenplichtige verrichte begrotingsuitgaven en -ontvangsten in de begrotingsadministratie van FEZ overgenomen. Na deze boeking bestaat het saldo van de sluitrekening van de betrokken rekenplichtigen nog uit:

- a. het eventueel resterende saldo van de liquide middelen ultimo de verslagmaand;
- b. de saldi van de derdenrekeningen (vorderingen resp. schulden).

Bij het opstellen van de gecorrigeerde saldibalans worden deze componenten overgeboekt naar de rubrieken "*Saldi departementale (post)bankrekeningen*" respectievelijk "*Derdenrekeningen*".

In de praktijk zal een tijdige verwerking van de verantwoordingen van rekenplichtigen om uiteenlopende redenen niet altijd mogelijk zijn. Voor de verantwoordingen van rekenplichtigen, die ultimo de verslagmaand nog niet in de begrotingsadministratie zijn verwerkt, dienen ten behoeve van het opstellen van de gecorrigeerde saldibalans aanvullende boekingen te worden gemaakt, waarvoor de gegevens aan de inmiddels ontvangen verantwoordingen worden ontleend. Voorzover verantwoordingen van rekenplichtigen nog niet ontvangen zijn, worden de ontbrekende mutaties aan de hand van voorgaande verantwoordingen - zo mogelijk - geschat, tenzij het een rekenplichtige betreft met belangrijke en/of wisselende uitgaven en ontvangsten. In die gevallen verdient het aanbeveling bij de betrokken rekenplichtige nadere inlichtingen in te winnen.

Met het uitgangspunt dat de verantwoordingen van de rekenplichtigen opgenomen dienen te zijn in de departementale begrotingsadministratie voordat daaruit de saldibalans ultimo de verslagmaand wordt opgesteld (uitgezonderd de in de inleiding genoemde situaties), is daarmee het basisprincipe van de onderhavige richtlijnen eveneens van toepassing geworden op deze verantwoordingen. Dit betekent dat de standen van de te onderscheiden rubrieken in de verantwoording van een rekenplichtige ten behoeve van het samenstellen van de gecorrigeerde saldibalans geanalyseerd en - zonedig op grond van de werkelijke realisaties in de kas - gecorrigeerd dienen te worden. Overigens bezit de verantwoording (saldibalans) van een rekenplichtige dezelfde principiële kenmerken als die van de departementale saldibalans. Recapitulerend geldt ten aanzien van het saldo van de rubriek "*Overige rekeningen*" dat deze na het aanbrengen van de correcties in principe nihil moet zijn.

2.8. Andere ministeries

Op de rubriek "*Andere ministeries*" worden, conform de elders opgenomen richtlijnen, de uitgaven en ontvangsten opgenomen, waarvan de verrekening met andere departementen nog moet plaatsvinden. Met betrekking tot deze verrekening met een ander departement inzake bijvoorbeeld de voor rekening van dat (andere) departement gedane uitgaven wordt er nogmaals op gewezen, dat de terugontvangst van de gedane uitgaven aan de ontvangstenkant van de begroting opgenomen dient te worden, als de betrokken uitgaven binnen begrotingsverband zijn geboekt.

Ten behoeve van de samenstelling van de gecorrigeerde saldibalans ultimo de verslagmaand worden o.m. de rubrieken "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" en "*Begrotingsontvangsten lopend kalenderjaar*" gecorrigeerd voor de nog openstaande verrekeningen met andere ministeries. Van deze correctie- overboekingen naar de rubriek "*Andere ministeries*" dient een specificatie, zoals opgenomen bij het model van de gecorrigeerde saldibalans ultimo verslagmaand (bijlage 1a), aan de Rhb te worden verstrekt. Aan de hand van deze specificaties corrigeert de Rhb de gecorrigeerde saldibalansen van de andere departementen. Voorzover deze correcties betrekking hebben op de rubriek "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" verstrekt de Rhb maandelijks aan elk ministerie ter informatie een opgave van de bedragen, die door andere ministeries zijn uitgegeven maar uiteindelijk voor rekening komen van het desbetreffende ministerie. Bij deze opgave geeft de Rhb - zo mogelijk - de begrotingsartikelen aan ten laste waarvan de verrekening komt. Hiertoe dienen bij de specificatie van de te verrekenen bedragen (zie hiervoor) in de gecorrigeerde departementale saldibalans ultimo verslagmaand de desbetreffende begrotingsartikelen van het eigen departement en - zo mogelijk - van het andere departement te worden opgenomen. Het doel van dit voorschrift is de departementen inzicht te verschaffen in de ontwikkeling van de stand van de begrotingsuitgaven inclusief die, welke door andere departementen zijn verricht.

Het bovenstaande houdt in dat omtrent verrekeningen tussen ministeries (waarvan de toerekening aan de andere departementen door de Rhb geschiedt tot en met de gecorrigeerde saldibalans over de maand november) over en weer overeenstemming moet bestaan. Hiertoe dient contact te worden opgenomen met de functionarissen van het andere ministerie, die belast zijn met het opstellen van de gecorrigeerde saldibalans ultimo de verslagmaand.

De correctie-overboeking uit hoofde van de tussen ministeries bestaande schuldverhouding blijft ten behoeve van de opstelling van de gecorrigeerde departementale saldibalans ultimo december achterwege. Voor een nadere uitleg hierover wordt verwezen naar paragraaf 2.9.

2.9. Gegevens gecorrigeerde saldibalans ultimo december

In de inleiding is reeds aangegeven, dat de gegevens uit de gecorrigeerde saldibalans per 31 december worden gebruikt voor de samenstelling van de Voorlopige Rekening en de Staatsbalans. De in de hiervoor bedoelde saldibalans opgenomen standen van de rubrieken "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" en "*Begrotingsontvangsten lopend kalenderjaar*" moeten de vermoedelijke realisaties per het einde van het desbetreffende kalenderjaar aangeven. Dit betekent dat de standen van de grootboekrekeningen op de gecorrigeerde saldibalans ultimo december, al dan niet aangevuld met correctie-boekingen op grond van de onderhavige richtlijnen, zo getrouw mogelijk dienen te zijn.

De standen van de begrotingsuitgaven respectievelijk -ontvangsten dienen in principe daarom uit hoofde van de onderlinge schuldverhouding tussen ministeries niet gecorrigeerd te worden ten laste van de rubriek "*Andere ministeries*". Immers, de posten, waarover geen overeenstemming is bereikt of waarvan de verrekening niet heeft plaats gevonden, zijn door het betalende respectievelijk ontvangende ministerie ten laste c.q. ten gunste gebracht van de rubriek waarop deze thuis horen n.l. "*de begrotinguitgaven*", dan wel "*de*

begrotingsontvangsten".

De rubriek "*Andere ministeries*" dient dan ook op de gecorrigeerde saldibalans ultimo december uitsluitend gebruikt te worden voor de correcties voortvloeiende uit de bezwaren op verrekeningen in gevolge de Verrekenregeling tussen departementen van de onderlinge vorderingen en schulden.

3. Relatie met de prognoses van uitgaven en ontvangsten in de eerstkomende vier maanden en met de maandstaat

Deze paragraaf handelt over de relaties tussen de prognoses van uitgaven en ontvangsten in de eerstkomende vier maanden, de maandstaat en de gecorrigeerde saldibalans ultimo de verslagmaand van een ministerie.

3.1. Relatie gecorrigeerde saldibalans en prognoses van uitgaven en ontvangsten in de eerstkomende vier maanden.

Maandelijks worden door de departementen, conform de voorschriften opgenomen in de Richtlijnen Kasbegroting van 23 november 1987, de prognoses van uitgaven en ontvangsten in de eerstkomende vier maanden opgesteld. De samenhang tussen deze prognoses en de gecorrigeerde saldibalans komt tot uiting bij de toetsing van de beschikbare kasruimte. Ten behoeve van deze toetsing van de gerealiseerde en geraamde uitgaven voor de nog niet verstreken maanden van het jaar aan de voor dat jaar (nog) beschikbare (kas)ruimte dienen de belangrijke verschillen tussen de kasmutaties in de verslagmaand (d.i. per rubriek van begrotingsuitgaven en -ontvangsten het verschil van twee opeenvolgende gecorrigeerde saldibalansen) en de destijds voor de verslagmaand opgestelde prognose te worden geanalyseerd. Om een zuivere vergelijking van de kasmutaties en de prognoses van uitgaven en ontvangsten te kunnen maken, zullen de kasmutaties moeten worden bijgesteld voor de mutaties in de betalingen *voor* en *door* de andere ministeries. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de bijlage 4 en 4a van de Richtlijnen Kasbegroting. De afwijkingen tussen de geraamde en gerealiseerde betalingen van de in deze bijlage bedoelde groep van uitgaven, moeten door het betalende ministerie worden verklaard.

De vorenbedoelde verschillen-analyse gaat in principe vooraf aan de opstelling van de eerstvolgende prognose van uitgaven en ontvangsten in eerstkomende vier maanden en heeft daarmee invloed op de cijfer-opstelling in het kader van de toetsing aan de beschikbare (kas)ruimte, die tezamen met de prognose van de (departementale) uitgaven en ontvangsten bij de Rhb dient te worden ingeleverd.

3.2. Relatie gecorrigeerde saldibalans en maandstaat

Maandelijks wordt door de departementen de departementale saldibalans en de gecorrigeerde saldibalans opgesteld. Naast de gecorrigeerde saldibalans verstrekt het departement maandelijks aan het ministerie van Financiën een artikelgewijs overzicht van de tot en met de verslagmaand gedane uitgaven en ontvangsten; de maandstaat. Overeenkomstig het voorschrift, opgenomen in de Regeling Departementale Begrotingsadministratie (RDB), dienen de in de saldibalans opgenomen totalen van de begrotingsuitgaven en -ontvangsten in principe aan te sluiten bij de in de maandstaat van dezelfde verslagperiode naar de begrotingsartikelen verbijzonderde standen. Hiervoor is reeds aangegeven (paragraaf 2.1.) dat dit laatste niet altijd mogelijk is. Bijvoorbeeld zullen de in uitvoering naar de volgende maand overlopende betalingsopdrachten in het algemeen, nadat de departementale saldibalans en de maandstaat vanuit het administratieve systeem is opgesteld, ter aanvulling op de gecorrigeerde saldibalans handmatig worden gecorrigeerd. Teneinde op het onderdeel van de begrotingsuitgaven en -ontvangsten de aansluiting te behouden, dient het departement de op de gecorrigeerde saldibalans aangebrachte correcties in een bijlage op die saldibalans, die aan de Rhb wordt verzonden, per begrotingsartikel te specificeren. Deze, gecorrigeerde, standen per begrotingsartikel worden gebruikt voor het opstellen van het overzicht van de Nationale Boekhouding. Ten behoeve van dit overzicht ondergaan de standen van de begrotingsartikelen een nadere verbijzondering, n.l. de onderverdeling van de artikelen op basis van de zogenoemde "economische classificatie".

4. Overige richtlijnen

De in deze paragraaf opgenomen overige richtlijnen hebben betrekking op de informatie-uitwisseling tussen de centrale directies FEZ van de departementen en de afdeling Rhb van het ministerie van Financiën.

4.1. Inzending van de gegevens en nadere toelichting

Het standaard-model van de gecorrigeerde departementale saldibalans is in bijlage 1 opgenomen. *Alle in de gecorrigeerde saldibalans opgenomen bedragen luiden in miljoenen euro's met één cijfer achter de komma. Creditbedragen worden tot uitdrukking gebracht door middel van het min-teken.*

Tegelijk met de gecorrigeerde saldibalans zendt elk ministerie een overzicht in, waarin het totaal van de op de begrotingsuitgaven en -ontvangsten van het lopende kalenderjaar betrekking hebbende *aanvullende correcties, naar begrotingsartikelen wordt gespecificeerd*. Het model van het hierbedoelde overzicht is als bijlage 1a bij deze regeling opgenomen.

Bij enkele ministeries zijn behalve de in het standaard-model vermelde rubrieken nog enkele andere rubrieken relevant. Daarvoor dienen van de standaard afwijkende modellen te worden gebruikt. De hierbedoelde rubrieken hebben betrekking op de begrotingsfondsen en op de instellingen, die een rekening- courant bij de RHB aanhouden in het kader van de bij de RHB gedeponeerde begrotingsgelden. Ook deze rubrieken dienen maandelijks door de desbetreffende departementen in de gecorrigeerde saldibalans te worden opgenomen. Inzake de begrotingsfondsen wordt per fonds het saldo van de ontvangsten en de uitgaven tot en met de verslagmaand opgenomen.

In de gevallen dat een directie Financieel-Economische Zaken (FEZ) het beheer voert over meer dan één begroting, worden de standen van de begrotingsuitgaven en -ontvangsten per afzonderlijke begroting opgenomen. Een uitzondering op deze regel vormt het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Dit ministerie voert het financieel beheer over de eigen begroting, over de begroting van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken en over de begroting van het Landbouw-Egalisatiefonds (LEF). Voor deze begrotingen worden ieder afzonderlijk gecorrigeerde saldibalansen opgesteld.

De bijlagen (1) en (1a) worden, zonder aanbiedingsbrief verstrekt aan:

het Ministerie van Financiën
afdeling Rijkshoofdboekhouding
kamer 4116
Postbus 20201
2500 EE 's-Gravenhage

In geval van spoed kunnen de bijlagen via telefax bij de Rhb worden aangeleverd op telefoonnummer 070 - 342 7911.

De afdeling Rhb dient op de dertiende werkdag van een maand na afloop van de verslagperiode over de gecorrigeerde departementale saldibalansen te kunnen beschikken. Daarnaast wordt ten behoeve van het toezicht een afschrift van de genoemde bescheiden gezonden aan de medewerker van de Centrale Accountantsdienst (CAD) op ieder ministerie.

Desgewenst kunnen de functionarissen, die belast zijn met de opstelling van de gecorrigeerde saldibalans ultimo verslagmaand, voor een nadere toelichting op de onderhavige richtlijnen zich wenden tot de afdeling Rhb (telefoon: 070 - 342 7278 / 342 7273 / 342 7272) en/of tot een medewerker van de CAD op het desbetreffende ministerie.

4.2. Informatievoorziening door Rhb

De gecorrigeerde departementale saldibalans ultimo verslagmaand dient een aantal gegevens te bevatten, die complementair zijn aan de desbetreffende gegevens, opgenomen in de administratie van de Rhb. De Rhb informeert de departementen maandelijks, uiterlijk de vijfde werkdag na het verstrijken van de maandultimo, over deze gegevens. Deze opgave van de Rhb betreft het saldo in rekening-courant met Rhb en de zogenoemde betalingsoverloop.

Zoals is vermeld in paragraaf 2.8.: Andere ministeries, worden de bedragen, voorkomende in de rubriek "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" door de Rhb aangevuld met de bedragen van de op de gecorrigeerde saldibalansen voorkomende vorderingen op en schulden aan andere ministeries. Daarnaast kan de beoordeling van de gecorrigeerde saldibalansen ultimo de verslagmaand door de Rhb en de CAD aanleiding geven tot correcties, die de stand van de rubriek "*Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar*" doet veranderen. Om de ministeries geïnformeerd te houden over de standen van de begrotingsuitgaven, zoals die in de publikaties van het ministerie van Financiën zijn opgenomen, wordt maandelijks het totaal van de begrotingsuitgaven door de Rhb aan de ministeries schriftelijk medegedeeld. Daarin is opgenomen een specificatie van de nog te verrekenen bedragen uit hoofde van de onderlinge schuldverhoudingen naar departement alsmede - voorzover mogelijk - naar begrotingsartikel.

BIJLAGE 1**GECORRIGEEERDE SALDIBALANS MINISTERIE VAN - - 19..**

(bedragen in miljoenen euro's met één cijfer achter de komma)

Rhb-code	omschrijving	saldi-balans	correcties	totaal	uit andere ministeries	totaal generaal
	Liquide middelen:					
	- kassaldi					
	- postbanksaldi					
	- overige banksaldi					
	Te verrekenen met Rhb	nihil		1)		
	Derdenrekeningen					
	Begrotingsuitgaven					
	- lopend kalenderjaar	*	2)			
	- vorige kalenderjaren					
	Begrotingsontvangsten					
	- lopend kalenderjaar	*	2)			
	- vorige kalenderjaren					
	Rekening-courant Rhb					
	Andere ministeries			3)		nihil
	Overige rekeningen			nihil	nihil	nihil
	Totaal	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil

1) Te verrekenen met Rhb:

omschrijving	bedrag
--------------	--------

Opgesteld door:

paraaf: dd .. - .. - 19..

tel.-nr.:

* conform het totaal van de standen van de begrotingsuitgaven en -ontvangsten, zoals per begrotingsartikel verbijzonderd in de maandstaat.

NB: In een geval van spoed zonder aanbiedingsbrief per koerier of telefax: 070 - 342 7911 naar Rhb verzenden.

BIJLAGE 1a

**2) Artikelgewijze specificatie inzake het begrotingshoofdstuk
 behorend bij de gecorrigeerde saldibalans van het ministerie van
 per 199..**

Begrotingsuitgaven lopend kalenderjaar		Begrotingsontvangsten lopend kalenderjaar	
artikel	bedrag	artikel	bedrag
Totaal		Totaal	
	=====	*)	=====

3) Andere ministeries

ministerie	bedrag	begr.-art. eigen dep.	begr.-art. andere dep.

*) Deze bedragen moeten aansluiten aan bij die, zoals opgenomen in de kolom "correcties", van de in de aanhef vermelde rubrieken.

